

[Edvard Sørensen.]

Siden 1940 har lovgivningen på dette område været sat ud af kraft ved tekstanmærkninger på finansloven. Et forhold, der under krigen var nødvendigt, men nu må betragtes som en uholdbar ordening, og en ordening, der skaber uro indenfor de forskellige kommunetyper. Udviklingen har også vist, at de i de gældende love værende fordelingsregler udfra saglige synspunkter er urimelige. Dertil kommer, at der efterhånden er opsummeret så mange penge i vejfonden, at en nyordning af fordelingen er tiltrængt.

Pr. 1. april 1952 vil der være ca. 500 mill. kr. i fonden.

Idet jeg henviser til de udførlige bemærkninger til forslaget, skal jeg kort gøre rede for hovedtrækkene.

De vejarbejder, der udføres efter beskæftigelseslovens bestemmelser, overføres økonomisk til denne lov, og der ydes en refusion på fra 60 til 75 pct. efter arbejdets færdselsmæssige betydning.

Tilskud fra vejfonden udgør 85 pct. Arbejder, der sættes i gang for at modvirke arbejdsløsheden og vejfondsarbejder, kan kun sættes i gang efter ministeriets tilladelse.

Dermed har regeringen hånd i hank med mængden af anlægsarbejder på dette område.

Efterhånden som afgifterne indgår, overføres de til en vejfond, som bestyres af ministeren for offentlige arbejder.

Til de almindelige vejarbejder i kommunerne, derunder også grundforbedringsarbejder, ydes der for amtskommunernes vedkommende en dækningsprocent på 70.

For alle øvrige kommunegrupper ydes refusion efter de i medfølgende bilag gældende regler.

Disse regler er bygget op sådan, at man får tilskud i forhold til meter vej pr. indbygger i kommunen, og efter hvad udgifter man har pr. km vej. Det, der tilsigtes, er i stærkere grad end tilfældet efter de gældende regler at tage hensyn til de tyndt befolkede egne med de store vejstrækninger.

Efter de gældende regler får amtskommunerne refusion efter deres vejudgifter 6 år tilbage i tiden, sognekommunerne 3 år.

Forslaget går ud på, at umiddelbart efter regnskabsårets afslutning får kommunerne deres penge, og de kan, når de lægger deres budget, med sikkerhed vide, hvad de får i refusion. Det er en betydelig fordel for kommunerne.

Det er en forudsætning i forslaget, at amterne overtager nogle af de gennemgå-

ende veje i sognekommunerne. Disse veje skal være udbygget som amtsveje. Hvor det ikke er tilfældet, skal de udbygges dels ved vejfondstilskud, dels ved bidrag fra kommunerne. Denne bestemmelse betyder, at vejfondens midler mange år frem i tiden stort set vil blive brugt til denne opgave, hvad sikkert af mange vil blive modtaget med tilfredshed, ikke mindst af dem, der har kritiseret det såkaldte luksusvejbyggeri. Kommunerne skal have refusion af alle deres vejudgifter, men også kun af dem, hvorfor bl. a. lodsejerbidrag og tilskud fra anden side ikke kan anmeldes til refusion.

Kommunernes almindelige tilskud har fortrinsstilling. Hvis indtægterne skulle blive mindre, end de er i øjeblikket, ca. 240 mill. kr. om året, bliver det tilskuddet til vejfondsarbejder og arbejder til bekæmpelse af arbejdsløsheden, der får mindre beløb at virke med.

Der foreslås nedsat et vejnævn, som bl. a. får til opgave at være behjælpelig med overgangen fra sogneveje til amtsveje. Af de i statskassen indestående midler af vejfonden foreslås det, at staten fritages for at betale renter, mod at der intet vederlag skal betales for opkrævning af afgifterne. Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: De tre første sager på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredie behandling af forslag til lov om forlængelse af lov om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, vareforsyning m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 153 af 28. marts 1951.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3111).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 82 stemmer mod 9; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til landstinget.